

Čís. 17443.

Třebas byl zaměstnanec spolku propuštěn z pracovního poměru bez výpovědi jiným spolkovým orgánem, nežli tím, který byl k propuštění podle stanov povolán, je propuštění přece platné, bylo-li k tomu příslušným orgánem spolku dodatečně schváleno.

Pro otázku, zda zaměstnanci propuštěnému z důležitého důvodu náleží peněžní nároky (remunerace) ještě z doby před zrušením pracovního poměru, není rozhodující, zda pracovní poměr byl pak platně zrušen čili nic.

Rozh. ze dne 30. září 1939, Rv I 640/39.)

Žalobce, jenž byl zaměstnán u žalované jako její tajemník, byl dne 17. října 1936 žalovanou suspendován z veškerých funkcí a dopisem ze dne 29. října 1936 propuštěn s okamžitou platností. Poněvadž na jeho propuštění se neusnesl valný sjezd žalované, jenž k tomu byl jediné oprávněn a ani propuštění nebylo podepsáno platně místopředsedou a tajemníkem, trvá po názoru žalobce jeho pracovní poměr u žalované dále a domáhá se proto na žalované uznání, že služební poměr jeho k žalované, upravený služební slouvou ze dne 2. dubna 1934, stále trvá a že žalovaná strana je povinna mu zaplatiti částku 67.090 K, t. j. měsíční plat od 1. listopadu 1936 za 12 měsíců, novoroční remunerace, výdělek z rozdílu placené 3. třídy a 2. třídy celoroční jízdenky, prémie na životní pojištění, úrazové pojištění, ušlý zisk z delegačních příplatků, sociální příspěvky, remunerace za zastupování Ústředí živnosti kapelnické a hotové výlohy za cestu do P. za účelem korektury Hudebníka. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Dne 17. října 1936 byla na schůzi představenstva žalované vznesena obvinění proti žalobci z majetkového deliktu. Žalobce byl suspendován a současně zřízena vyšetřující komise. Jest naprosto lhostejno, zda při schůzi byla komise »zvolena« či »určena«, neboť na výrazu nezáleží. Úmyslem představenstva bylo věc urychleně vyšetřiti před užším forem, než jest představenstvo. Toto pro účast delegátů z venku se může zřídka scházeti, a jeho schůze jsou nákladné, ježto delegátům se platí náhrada. Byli proto do této komise určení někteří členové představenstva a k ruce jim byli dáni dva zaměstnanci žalované strany jako znalci (experti). Vyšetřující komise zjistila schodky ve věcech účetních a již dne 27. října 1936 nabyla přesvědčení, že žalobce nezachoval služební věrnost. V důsledku usnesení požádán právní zástupce žalované strany o stylisaci dopisu s okamžitou výpovědí. Tento dopis zaslán byl dne 29. října 1936 úřadujícímu místopředsedovi K. a ten na základě zmocnění představenstva dopis podepsal a hned žalobci poslal. Své rozhodnutí si dal pak schváliti výkonným výborem, představenstvem i sjezdem. Pokud se některé svědecké výpovědi liší v datech, šlo zejména o datum 26. a 27. října 1936 a o datum výpovědi, tedy přihlédnuto k listinám, jež co do formy zůstaly nepopřeny, a příslušné datum čerpáno z těchto listin. Tím jest rozřešena záležitost skon-

čení žalobcova pracovního poměru. Dne 17. října 1936 vyslechlo představenstvo obvinění a hned se usneslo na vyšetření zřízením vyšetřující komise. Tato zahájila činnost a již dne 27. října 1936 uznala, že žalobce byl ve službě nevěrný. Soud zjistil z protokolu minimální schodek 6.760 K 20 h. Toto jednání žalobcovo zakládá nevěru ve službě ve smyslu § 34 č. 1 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. Nevěrou ve službě jest každé nepoctivé jednání spojené s poškozením zaměstnavatele; není třeba trestnosti podle trestního zákona. Ostatně i kdyby toho nebylo, komise byla zmocněna o této otázce pravoplatně rozhodnouti. Úřadující místopředseda byl zmocněn představenstvem na základě výsledků šetření vyšetřující komise vyvoditi důsledky. Návrh byl mu sdělen dopisem ze dne 29. října 1936. Žalobce uvedl, že dopis s datem 29. října 1936 obsahující výpověď obdržel dne 31. října 1936. Uznal tedy odvolací soud, že zrušení pracovního poměru se stalo včas ve smyslu § 35 č. 1 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. Okamžikem, kdy se »zaměstnavatel« dověděl o důvodu pro zrušení pracovního poměru, jest den 27. říjen 1937, kdy vyšetřující komise na jisto postavila, že žalobce konal svoji službu nevěrně. Dopis obsahující zrušení pracovního poměru byl žalobci podle jeho přednesu doručen dne 31. října 1936, tedy za čtyři dny. Neuplynulo tedy 8 dnů. Datum 17. října 1936 je naprosto nerozhodné, neboť pouhé podezření není důvodem pro okamžité zrušení pracovního poměru, a jest třeba podezření vyšetřiti, tím důkladněji v případě žalobcově, jenž byl u žalované strany zaměstnán po 17 let. Jest tedy 8denní lhůta § 35 č. 1 cit. zák. zachována. Zbývá ještě rozhodnouti, kdo byl v souzeném sporu oprávněn žalobce propustiti. Odvolatel se domnívá, že k platnému rozvázání služebního poměru oprávněn jest pouze sjezd. Věc jest jednoduchá, když zaměstnavatel jest jedinec. Při osobách právnických má právo zaměstnavatelovo v § 34 cit. zák. zmíněné orgán k tomu ustanovený. V souzeném sporu to bylo představenstvo, jež obvinění vyslechlo a pověřilo vyšetřující komisi a úřadujícího místopředsedu k dalšímu opatření. V § 12 stanov není sice uvedeno, že představenstvu přísluší řešiti poměry zaměstnanců, ale takového ustanovení nemá ani § 10, jenž stanoví práva sjezdu. »Voliti tajemníka« neznamená ještě řešení poměru zaměstnaneckého, neboť to tam řečeno není. Ze spisů jest patrné, že žalovaná strana měla více zaměstnanců. Zbývá tedy § 13 jednající o výkonném výboru. Z něho zjištěno, že výkonný výbor vyřizuje všechny záležitosti, pokud nejsou výslovně vyhrazeny sjezdu nebo představenstvu. Podle toho má tento nejužší sbor na starosti otázky zaměstnanecké. Protože však o žalobci rozhodovalo představenstvo, tedy sbor širší a výkonnému výboru nadřazený, v němž zasedají též členové výkonného výboru, není zde závady. Představenstvo mohlo pověřiti vyšetřením zvláštní komisi ve smyslu § 9 a) stanov. Čekati na rozhodnutí sjezdu, jenž se schází vždy po třech letech, znamenalo by ohrožení zájmů obou stran. Ostatně i výkonný výbor i představenstvo i sjezd schválily propuštění žalobcovo ze služeb strany žalované, takže i v tomto směru bylo stanovám učiněno zadost. V důsledku toho nabyl odvolací soud přesvědčení, že žalobcův služební poměr byl platně zrušen a to dopisem z 29. října 1936 s okamžitou plat-

ností. Ustanovení komise neodporuje stanovám ani právnímu řádu, zvláštěního jednacího řádu neměla, a tak i dopis jako výsledek činnosti této komise podepsaný místopředsedou jest považovati za platný úkon povolaného činitele. Ostatně sluší ještě dodati, že žalobce sám souhlasil s ustanovením vyšetřující komise.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí, pokud potvrdil rozsudek prvního soudu co do 5.000 K, jinak dovolání (co do částky 62.090 K) nevyhověl.

D ů v o d y:

Žalobce sice vyvracel v nižších stolicích také námitku žalovaného sdružení, že ho propustila ze svých služeb svým dopisem ze dne 29. října 1936 doručeným mu dne 31. října 1936 s okamžitou platností podle § 34 č. 1 zákona č. 154/1934 Sb. z. a n., a namítal také preklusi podle § 35 (1) téhož zákona, ale, jak bylo doličeno již ve zrušovacím usnesení dovolacího soudu ze dne 19. ledna 1939, neuplatňuje žalobce v tomto sporu nároků ze zrušené smlouvy služební, nýbrž uplatňuje v něm nároky z trvajících smlouvy služební. Není proto vůbec třeba se zabývatí vývody dovolání o preklusi podle § 35 (1) zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. Pokud jde o to, zdali žalobce byl ze služeb žalovaného sdružení propuštěn orgánem k tomu podle stanov oprávněným, není v dovolání napaden právní názor odvolacího soudu, že orgánem žalovaného sdružení k tomu oprávněným byl výkonný výbor. Dovolání napadá další právní názor odvolacího soudu, že o žalobci sice rozhodovalo představenstvo, ale že i tak je propuštění žalobcovu platné, protože představenstvo je sbor širší, v němž zasedají též členové výkonného výboru, který ostatně schválil propuštění žalobcovu ze služeb žalovaného sdružení. Jak bylo doličeno již v rozhodnutí č. 8412 Sb. n. s., k němuž se pro stručnost odkazuje, nemůže ovšem spolek jakožto právnická osoba pojmouti a projevití vůli jinak než osobami fyzickými, a to způsobem, který určuje zákon nebo stanovy. Tu na usnesení představenstva žalovaného sdružení, třebas je širším sborem téhož sdružení než výkonný výbor a třebas v něm zasedají též členové výkonného výboru, nesejde, neboť bylo zjištěno, že propuštění žalobce ze služeb žalovaného sdružení bylo schváleno výkonným výborem, jemuž také to bylo vyhrazeno, dne 1. listopadu 1936, čímž nabylo platnosti. Z nesporného propouštěcího dopisu ze dne 29. října 1936 jest patrné, že je podepsán jen úřadujícím místopředsedou Janem K-ým, ač podle nesporného ustanovení stanov podpisuje písemnosti také tajemník; ale, protože dopisem tím byl propuštěn ze služeb žalovaného sdružení právě sám tajemník (žalobce), jenž byl již dokonce suspendován, nebylo jeho podpisu k platnosti jeho propuštění třeba. Že by byl v té době již ustanoven zástupce nebo nástupce žalobcův v úřadě tajemnickém, nebylo nižšími soudy zjištěno a nelze k tomu přihlížeti. Podle nesporného ustanovení stanov podpisuje písemnosti žalovaného sdružení v záležitostech peněžitých také pokladník, ale, pokud v dopise ze dne 29. října 1936 šlo o propuštění žalobcovu, nešlo o záležitost peněžní a potud k platnosti dopisu nebylo třeba

podpisu pokladníkova. V dopise tom se sice domáhá žalované sdružení na žalobci také náhrady 10.815 K, ale o tuto náhradu v souzené věci nejde. Z téhož dopisu jest také patrné, že ze služeb propuštěn byl žalobce od žalovaného ústředí. Zaměstnavatel mluví tam sice o sobě v první osobě množného čísla, ale z nadtisku i z podpisu Jana K. jako úřadujícího místopředsedy za žalované sdružení plyne jasně, že dopisem tím propustilo žalované sdružení žalobce ze svých služeb. Dovolací soud schvaluje proto závěr odvolacího soudu, že služební poměr žalobcův k žalovanému sdružení byl zrušen platně a že proto žalobní nárok není po právu, ovšem s výjimkou, o níž bude řeč dále.

Dovolání provádí dovolací důvod podle § 503 č. 4 c. ř. s. také výtkou, že odvolací soud přehlédl, že se žalobce nedomáhá peněžních nároků jen za dobu po neplatném zrušení služebního poměru, nýbrž také, a to ve IV. odstavci pod č. 2 a 8 žaloby remunerací za rok 1936, jež mu přísluší v každém případě aspoň za dobu až do zrušení služebního poměru, t. j. za dobu od 1. ledna do 31. října 1936, tudíž ve výši $\frac{5}{6}$ vymáhaných remunerací, činících celkem 6.000 K. Touto výtkou provádí dovolání vlastně dovolací důvod podle § 503 č. 3 c. ř. s., a to právem. Pod č. 2 a 8 odstavce IV. žaloby se žalobce domáhá jednak novoroční remunerace 4.000 K ve výši jednoměsíčního platu a kvoty za redakci, jednak remunerace 2.000 K za rok 1936 za zastupování ústředí živnosti kapelnické, náležejícího žalovanému sdružení. Jde tedy s hlediska přípustnosti dovolání jen o dvě části jediného nároku žalobcova ze služebního poměru k žalovanému ústředí, převyšujícího částku 2.000 K, a je tudíž dovolání, pokud jde o ně, podle § 34 (1) zákona č. 131/1931 Sb. z. a n. přípustné. Část obou remunerací za dobu od 1. ledna 1936 do 31. října 1936, tedy celkem 5.000 K, spadá do doby, po kterou ještě nesporně služební poměr žalobcův k žalovanému sdružení trval, a netýká se jí vůbec řešení otázky, zda služební poměr byl dne 31. října 1936 platně zrušen, či nikoliv. Přes to se jí odvolací soud vůbec nezabýval a zamítl žalobu, i pokud se zaplacení jejího domáhala, jakoby šlo také jen o nárok za dobu po zrušení služebního poměru žalobcova k žalovanému sdružení. U remunerace pod č. 2, odst. IV žaloby není sice výslovně uvedeno, že jde o remuneraci za rok 1936, a jak tato remunerace, tak i remunerace pod č. 8, odst. IV žaloby, žádané výslovně za rok 1936, jsou v žalobě zahrnuty pod nároky »od doby« žalobcovy »suspende«, t. j. od 17. října 1936, ale jde patrně o remunerace za celý rok 1936 a bylo by podle § 182 c. ř. s. zjednatí v tomto směru jasno. Pokud jde tedy o tyto dvě remunerace spadající do doby od 1. ledna do 31. října 1936, tedy celkem o 5.000 K, není věc ještě zralá k rozhodnutí (§ 503 č. 2 c. ř. s.), protože se jimi odvolací soud nezabýval a potřebných skutkových zjištění o nich neučinil.

Čís. 17444.

Spoluzavinění nájemníka na úrazu utrpěném při sestupování s neosvětlených schodů, stoupl-li na předmět, který na schodech viděl ležeti a nepřidržel-li se zábradlí.